

Copyright © 2026 T.C. Gençlik ve Spor Bakanlığı
<http://gendlikarastirmalari.gsb.gov.tr/>
 Gençlik Araştırmaları Dergisi • 2026 • 14 • 127- 141

ISSN 2791-8157

Başvuru | 4 Haziran 2025

Kabul | 19 Ağustos 2025

Dünyadan Örneklerle Çalışmaya İsteksiz Gençlik Grupları: Literatüre Dayalı Bir İnceleme

*Mehtap Aracı Kazıcı**

Öz

Bu çalışmada ‘çalışmaya isteksiz gruplar’ olarak ifade edilen grupların 15-34 yaş aralığındaki alt topluluğunu oluşturan, X, Y ve Z kuşaklarının alt kültürleri olarak da kabul edilen bazı gençlik grupları incelenmiştir. Çalışmanın amacı; literatürde genellikle yüzeysel olarak ve ayrı ayrı ele alınan bu gençlik gruplarını tek bir başlık altında birleştirmek ve konunun görünürlüğünü artırarak literatürdeki önemli bir boşluğun doldurulmasına katkıda bulunmaktır. Araştırma soruları; “Çalışmaya isteksiz gençlik grupları kimlerdir?”, “Hangi amaçlarla ya da nelere tepki olarak ortaya çıkmışlardır?” ve “Ortaya çıktıkları ülkelerin yönetim anlayışına, istihdamın ve toplumun yapısına nasıl etki etmektedirler?” şeklinde oluşturulmuş; bu doğrultuda kartopu yöntemi ile ters atıf izleme kullanılarak yarı sistematik ve betimsel bir literatür incelemesi yapılmıştır. Bu grupların; hikikomori nesli, freeter, çilek nesli, parazit bekârlar, NEET, sampo (N-po) nesli, diaosi nesli, satori nesli, sang nesli, anti-work ve tangpingistler gibi adlarla anıldıkları; ortaya çıkmalarında hustle kültürü, grind kültürü, karoshi ve karojisatsu, sessiz istifa, büyük istifa, Covid 19 Pandemisi, yavaş/yumuşak yaşam, anti-work ve tang ping hareketleri gibi bazı çalışma anlayışı türlerinin ve deneyimlerinin etkili olduğu ve ortaya çıktıkları ülkelerde negatif ekonomik, bireysel ve sosyal etkilere yol açtıkları görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Çalışmaya İsteksiz Gruplar, İstihdam, Genç İşgücü

* Doç. Dr., Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Nevşehir, Türkiye, aracimehtap@gmail.com, ORCID: 0000-0001-9531-8035

Abstract

In this study, some youth groups, also considered as subcultures of X, Y and Z generations, which constitute the subgroup of the groups between the ages of 15-34, which are expressed as 'groups reluctant to work', were examined. The aim of the study is to unite these youth groups, which are usually discussed superficially and separately in the literature, under a single title and to contribute to filling an important gap in the literature by increasing the visibility of the subject.

Research questions; "Who are the youth groups that are reluctant to work?", "For what purposes or in response to what have they emerged?" and "How do they affect the management understanding of the countries where they emerge, the structure of employment and society?". In this direction, a semi-systematic and descriptive literature review was conducted by using reverse citation tracking with the snowball method. It has been observed that these groups are known as hikikomori generation, freeter, strawberry generation, parasitic singles, NEET, sampo (N-po) generation, diaosi generation, satori generation, sang generation, anti-work and tangpingists and that some types of working understanding and experiences such as hustle culture, grind culture, karoshi and karojisatsu, quiet quitting, great resignation, Covid 19 Pandemic, slow/soft life, anti-work and tang ping movements were effective in their emergence and that they led to negative economic, individual and social effects in the countries where they emerged.

Keywords: Groups Reluctant to Work, Employment, Young Workforce

Giriş

İnsanlar tarih boyunca maddi ve manevi ihtiyaçlarını karşılamak üzere ideal bir işte ya da ideal olmasa bile herhangi bir işte çalışmışlardır. "İş" ya da "bir kişinin güvenli bir işe, uygun bir gelire ve aynı zamanda güvenli bir çalışma ortamına sahip olduğu bir durum" (Maharani ve ark., 2024, s.29) olarak tanımlanan ideal iş, işgücünün yapısı gibi zaman içinde değişime uğramış, ancak ihtiyaçlar her zaman karşılanmak zorunda olmaya devam etmiştir. Bu durum çalışmayı insanlar için her zaman zorunlu hale getirmiştir.

İş gücünün yapısındaki dönüşümün, teknolojik gelişmelerin ortaya çıkması ile başladığı söylenebilir. Teknolojik gelişmeler işçi kesimi tarafından kolaylıkla kabul görmemiştir. "Buna en iyi örnek, 1812'de Yorkshire'da İngiliz yün işçilerinin makine iyileştirmelerine karşı gösterdikleri güçlü muhalefettir. Yün kırma tezgâhlarını parçalayan işçilerin bu direnişi tarihe, her türlü işçi direnişini tanımlamak için kullanılan genel bir terim olan Ludizm terimini miras bırakmıştır (Randall, 1986, s.1)." Bu örnekteki işçileri sermayeye karşı harekete geçiren şey, işlerine sahip çıkma arzusudur. Bu arzunun çok sonra koşuşturma biçiminde bir çalışma akımına dönüştüğü görülür. Hustle kültürü olarak adlandırılan bu çalışma akımı, Bellini ve Lomazzi'ye göre (2024, s.555), sıkı çalışmayı zorunlu kılmış, çalışanları kişisel başarıyı titizlikle takip etmeye ve sürekli olarak mükemmelleşmeye teşvik etmiştir. "Ancak bu koşuşturma iş-yaşam dengesini bozmakla kalmamış, bireyleri sağlıklarının bozulması riski ile de karşı karşıya bırakmıştır (Gürer ve ark.,

2024, s.20).” (Gürer ve ark., 2024, s.20). Bu olumsuzluklardan kaçınmak isteyenler teknolojik gelişmelerin ardından sessiz istifa hareketi ile hustle kültüründen uzaklaşmıştır (Gürer ve ark., 2024, s.26). Çok çalışan grupların yerini çalışmaya isteksiz gruplar almaya başlamıştır.

Çalışma konusu olan çalışmaya isteksiz gruplardan kastedilen; sosyal, psikolojik, ekonomik, bireysel ya da örgütsel çeşitli nedenlerle çalışma hayatından uzak kalma eğilimi gösteren, yalnızca zorunlu hallerde ve en az gayretle çalışma hayatına katılan, hatta gerekmediği zaman çalışmamayı bir yaşam felsefesi olarak kabul eden ve bu tutumunu başkalarına da yayma çabasında olan kişilerden oluşan gruplardır. Çalışmaya isteksizler içinden, örneğin Eurostat (2025); eğitimde, öğretimde ya da istihdam da bulunmayan gençleri (NEET-Not in Education, Employment or Training) tanımlarken 15-34 yaş arasındaki kişilere odaklanmaktadır. Jongbloed ve Giret, eğitim ve istihdam da bulunmayan gençler üzerine yaptıkları çalışmalarında Eurostat’ın 2018 verilerine dayanarak bu yaş aralığına odaklanmışlardır (Jongbloed ve Giret, 2022, s.328). Avrupa Birliğine uyum çalışmaları kapsamında işgücü piyasasındaki gençlerin eğitim geçmişlerine yönelik yapılan araştırmada benzer şekilde Türkiye İstatistik Kurumu’nun da (TÜİK, 2025) araştırma kapsamına 15-34 yaş aralığını aldığı görülmektedir. Bu örneklerden yola çıkılarak çalışma hayatından uzak kalmak isteyen ‘çalışmaya isteksiz gençlik grupları’ 15-34 yaş aralığında olan çalışmaya isteksizler olarak kabul edilebilir. Küçük bir kısmı 1970’lerde boy göstermeye başlamış olsa da çoğunun 1990’lardan sonra ortaya çıktığı görülen bu gruplar (Tablo 1) literatürde; hikikomori nesli, freeter, çilek nesli, parazit bekârlar, NEET (Not in Education, Employment or Training), sampo (N-po) nesli, diaosi nesli, satori nesli, sang nesli, anti-work ve tangpingistler gibi adlarla anılmaktadırlar.

Araştırmanın temel problemi, çalışmaya isteksiz bu gençlik gruplarının ortaya çıkış dinamiklerinin ve toplumsal etkilerinin bugüne dek ulusal ve uluslararası literatürde bütüncül biçimde açıklanamamış olmasıdır. Bu bağlamda çalışma, aşağıdaki araştırma sorularına yanıt aramaktadır:

- * Çalışmaya isteksiz gençlik grupları kimlerdir?
- * Hangi amaçlarla ya da nelere tepki olarak ortaya çıkmışlardır?
- * Ortaya çıktıkları ülkelerin yönetim anlayışına, istihdamın ve toplumun yapısına nasıl etki etmektedirler?

Çalışma hem bu grupları birarada ele almayı, hem de bu bireylerin özelliklerini, gruplaşmalarındaki ortak amaçları, yaygınlaşma biçimlerini, ortaya çıktıkları ülkelere makro ve mikro etkilerini literatüre dayalı olarak kapsamlı biçimde ortaya koymayı amaçlamaktadır.

Yöntem

Çalışmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. “Nitel araştırmalar, sosyal gerçekliğin ve insan davranışlarının arkasında yatan nedenlerin anlaşılmasına çalışıldığı ve gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi nitel veri toplama yöntemlerinin kullanıldığı araştırmalardır (Gürbüz ve Şahin, 2018, s.103). Rothery ve arkadaşları (1996),” Nitel çalışmaları insan davranışlarını anlamak üzere onları günlük yaşamlarında doğal halleri ile incelemek olarak tanımlamaktadır (Rothery ve ark., 1996, s.4-5).” Teorik olarak yönlendirilmiş bir nitel çalışmada konuya ilişkin literatür yönlendirici bir çerçeve olarak sunulur (Creswell, 2009, s.41).” Bu

araştırmada da literatürün yönlendiriciliği çerçevesinde doküman analizi kullanılmış, birincil ve ikincil kaynaklar ile gri literatür olarak anılan haber, forum ve köře yazılarından veri toplamak sureti ile betimsel bir literatür taraması yapılmıştır. “Literatür taraması, çalışmanın önemini belirlemek için bir çerçeve ve sonuçları diğer bulgularla karşılaştırmak için bir ölçüt sağladığından bilimsel çalışmalarda başvuru olan bir tekniktir (Creswell, 2009, s.41).” Betimsel inceleme ise, “nitel araştırma desenlerinin kendi bağlamları içerisinde açıklanması, tasvir edilmesi ve özellikleri hakkında bilgi verilmesidir (Demir, 2024, s.315).” Paré, Trudel, Jaana ve Kitsiou (2015), literatüre dayalı çalışmaları makalelere veya tezlere bir arka plan oluşturabilen ve kendi başına özgün ve değerli çalışmalar olarak akademik alan yazına önemli katkılar sağlayabilen çalışmalar olarak tanımlamaktadır.

Literatür taramasında gri literatürün dikkate alınmasında ana neden, bu gruplardan bazılarının akademik çalışmalarda araştırma alanı olarak olgunlaşmamış olmaları, yalnızca sosyal medyada ya da çeşitli haber ağlarında yer almaları ve kısmen yeni ortaya çıkan gruplar olarak değeriendirilmeleridir. Kullanılan literatür taraması tekniği yarı sistematiktir. Sistematik bir literatür taramasından beklenen; referansların seçilmiş bazı veri tabanlarında önceden belirlenen arama stratejileri ile ve belirli anahtar kelimeler ile aranması, sürecin adım adım tanımlanması ve ulaşılan kaynaklar için standart bir dâhil etme ya da dışlama stratejisi belirlenmiş olmasıdır (Toker, 2022, s.320-321). Bu çalışmada ise henüz araştırma alanı olarak olgunlaşmamış bazı gençlik grupları için birincil kaynaklar yetersiz bulunmuş, seçilmiş bazı veri tabanları sınırında kalmakta zorlanılmış ve standart bir dâhil etme-dışlama stratejisi oluşturulamamıştır. Bunun yerine internet aracılığı ile ulaşılan, farklı tarihlerde tekrar tekrar ulaşılıp sürekliliği gözlenmek sureti ile ve ters atıf izlemesi yapılıp dayandırıldığı kaynakların doğruluğu incelenmek sureti ile güvenilirlikleri sorgulanan gri literatürden faydalanılmıştır. Ters atıf izlemek üzere arama motorundaki ilk aramada arama terimi olarak bahsi geçen grupların Tablo 1’de verilen isimleri kullanılmıştır. İlk aramada 94, sonraki aramada 9 kaynağa ulaşılmış bunlardan bazıları, ters atıf izlemesi yapılabilecek hiçbir referansa dayanmadıklarından doğrulanamamaları ve doğrudan ilgili kavrama atıfta bulunmamış olmaları gibi nedenlerle elenmişler, kalan 78’i kullanılmaya değeri görölmüştür. 78 adet farklı kaynağın 7 tanesi (Coşan, 2021; Dzieszinski, 2003; Ji ve He, 2021; Lu ve ark., 2023; Yong ve Kaneko, 2016; Zhou, 2023; Zhu ve Peng, 2024) birden fazla gençlik grubu hakkında bilgi sunduğundan Tablo 1’de tekrarlı olarak kullanılmış ve böylece tabloda toplam 85 kaynağa yer verilmiştir. Tüm kaynaklara kartopu yöntemi ile ters atıf izlemesi yapılarak ulaşılmış; kaynakların Ulusal Tez Merkezi, Google Akademik, DergiPark, Google Scholar, Web of Science, Scopus gibi ulusal ve uluslararası akademik araştırma sitelerinde, ulusal ve uluslararası haber sitelerinde, forumlarda ve sosyal medya platformlarında yer aldıkları görölmüştür. Ulaşılan kaynaklar çalışmaya isteksiz grupların tanımlanmasında ve aralarındaki benzerliklerinin ortaya konulmasında kullanılmış ve yorumlanmıştır.

Bu grupların çalışma kapsamına girmesi, ters atıf izleme metodunun bir sonucudur ve her kaynağın bibliyografyası, bu çalışmanın literatür taraması sürecinin yeni güzergahını oluşturur. Bu nedenle çoğunlukla gri literatürde rastlanan bazı kaynaklarda (Hughes, 2005; Sussman, 2015) örneğin; boomerang

nesli, slackers (tembel, kaytarıcı), goldbricking (altıntuğlacılık), siber aylaklık, twixter gibi isimlerle anılan başka gruplara da rastlanmış, ancak ya bu kaynaklara ters atıf izlemesi ile ulaşılmadığından ya da kendileri bu izlemeye olanak vermediklerinden çalışma kapsamına alınmamışlardır. Ayrıca bazılarının çalışma kapsamındaki bazı gruplar ile iç içe geçmişlik sergiledikleri (örneğin; freeterların boomerang neslini ve twixterları içine alması, slackersların çalışmadaki tüm grupları kapsaması) ya da tanımları itibariyle çalışma kapsamına uymadıkları (goldbricking ve siber aylaklık gibi) görülmüştür.

Araştırma Etiği

Çalışma boyunca ve çalışmanın hiçbir bölümünde yapay zekadan yararlanılmamıştır.

Bulgular

Çalışmaya İsteksiz Gençlik Grupları

Susanto ve arkadaşlarına göre; “Çağdaş işyerleri; Baby Boomers, X Kuşağı, Y Kuşağı ve Z Kuşağı dâhil olmak üzere tümü benzersiz deneyimleri, değerleri ve bakış açılarıyla kurumsal ortamlara aktif olarak katkıda bulunan çeşitli nesillerin karışımından oluşur (Susanto ve ark., 2024, s.97).” Bu kuşakların karakteristik özelliklerini, onları oluşturan alt kuşaklar belirler. Bu alt kuşaklardan bazılarının çalışma hayatına katılmaya yönelik tutumu ‘isteksiz’ kelimesi ile ifade edilebilir. Hikikomori nesli, freeter, strawberry nesli, parazit bekârlar, NEET, sampo (N-po) nesli, diaosi nesli, satori nesli, sang nesli, anti-work, tangpingistlerden oluşan bu grupların çoğu zaman sosyal medya platformlarında bir mesajla başlatılan bir araya gelme çağlarına cevap veren gençler tarafından oluşturulan ve isimlerini de kendileri veren topluluklar oldukları görülmektedir. Bu gençlik grupları Tablo 1’de doğdukları yıl ve ülke bilgileri ile birlikte gösterilmiştir.

Tablo 1. Çalışmaya İsteksiz Gençlik Grupları

Literatürdeki Adı	İncelenen Kaynaklar	Ortaya Çıktığı Yıl	Ortaya Çıktığı Ülke
Hikikomori Nesli	Agerholm, 2016; Aguglia ve ark., 2010; Bowker, 2016; Cai, 2023; Coşan, 2021; Demir, 2017; Kaneko, 2006; Kato ve ark., 2011; Kaşak ve ark., 2022; Leonardsen, 2010; Lin ve ark., 2022; Dziesinski, 2003; Shimoyachi, 2003; Teo ve Gaw, 2010; Yong ve Kaneko, 2016; Zhou, 2023	1970/1980 (Kavramlaştığı yıl)	Japonya
Freeter	Brisson ve Dewey, 2012; Cook, 2013; Coşan, 2021; Maree, 2004; Tokuhito, 2009	1987	Japonya
Çilek Nesli	Apriyansyah ve ark., 2023; Atencio ve ark., 2015; Fauzi ve Tarigan, 2023; Rohman ve ark., 2023; Siahaan ve Adrian, 2024; Susanto ve ark., 2024	1990	Tayvan
Parazit Bekarlar	Coşan, 2021; Dziesinski, 2003; Kim ve Hurh, 2021; Lunsing, 2003; Yong ve Kaneko, 2016.	1997	Japonya

NEET	Bonnard ve ark., 2020; Çakmak ve Yiğit, 2022; Eurofound, 2012; Eurostat, 2025; Gemicioğlu, 2022; Gunnes, 2025; Günay ve Yaylagülü, 2022; Jongbloed ve Giret, 2022; OECD, 2024; Rahmani ve ark., 2024; Social Exclusion Unit, 1999; Şahin ve Boduroğlu, 2025; Tatar ve Öztürk, 2024; Turgut, 2023; Usanmaz ve Özdemir, 2025; Yıldız, 2016; Zhou, 2023	1999	İngiltere
Sampo (N-po) Nesli	Aituar ve Toktarova, 2021; Ji ve He, 2021; 2024; No-ja, 2015; Yu ve Park, 2011	2007-2008	Güney Kore
Satori Nesli	Hiam ve ark., 2017; Hoffman, 2013; Ji ve He, 2021; Tan, 2015	2010	Japonya
Diaosi Nesli	Best, 2014; Cao, 2016; Gong, 2016; Huang, 2016; Kan, 2013; Yang ve ark., 2015; Zhu ve Peng, 2024	2011	Çin
Sang Nesli	Weiqi ve ark., 2023; Weiqi ve ark., 2024; Zhu ve Peng 2024	2012	Çin
Anti-work	Alliger, 2022; Avis, 2022; Demirkaya, 2022; Frayne, 2011; Lu ve ark., 2023; Qian ve ark., 2024; Reddit, 2024; Su, 2023; Unruly Wind, 2022	2013	Bir Amerikan sosyal paylaşım ağı
Tangpingistler	Brossard, 2025; Hsu, 2022; Jingyi, 2022; Lu ve ark., 2023; Ponzini, 2022; Rocca, 2025; Su, 2023; Zhou, 2022; Zhou, 2023; Zhu ve Peng, 2024	2021	Çin

Hikikomori Nesli: Literatürde hikikomoriyi ele alan akademik çalışmaların ağırlıklı olarak psikiyatri alanında yapılmış olduğu görülmektedir (Aguglia ve ark., 2010; Bowker, 2016; Kato ve ark., 2011; Kaneko, 2006; Kaşak ve ark., 2022; Lin ve ark., 2022; Shimoyachi, 2003; Teo ve Gaw, 2010; Zhou, 2023, s.679). “Hikikomori, kişinin evine kapanmak sureti ile patolojik sosyal geri çekilmesi veya sosyal izolasyonudur (Cai ve ark., 2023, s.541).” 1980’lerin ilk yıllarında psikiyatri Saito Tamaki tarafından kavramsallaştırılmış ve 1990’larda toplumsal bir sorun ve kolektif bir hastalık olarak ele alınmaya başlanmıştır (Demir, 2017, s.20).” Aşırı koruyucu ebeveynlere sahip olmak Hikikomoriyi tetikleyen sebepler arasında sayılmaktadır (Dziesinski, 2003, s.18).”

Japonların yoğun çalışma temposunun, otoriter çocuk yetiştirme kültürünün, dakiklik, kuralcılık ve rekabete dair bağlılık derecesindeki tutumlarının hikikomoriye zemin oluşturduğu düşünülmektedir (Leonardsen, 2010, s.216). Yapılan araştırmalar bugün söz konusu izolasyon içinde yaşayanların sayısının yarım milyondan fazla olduğunu ve hatta otuz yıldan fazla süredir hikikomori olarak kalan bireylerin olduğunu göstermektedir (Agerholm, 2016). Demir’e göre (2017) bu gençlik grupları, toplumsal baskıdan kaçmanın bir yolu olarak yalnız kalmayı seçmektedirler.

Freeter: “Ev hanımlarını ve öğrencileri kapsamayan, 15-34 yaş aralığındaki part time çalışanlar olan freeterlar günümüzün yapısal güvencesizliğinin sembolüdür (Cook, 2013, s.29).” Bu terim, 1987’de yarı zamanlı iş dergisi From A editörü Michishita Hiroshi tarafından türetilmiş ve daha az saat çalışan, normal

tam zamanlı çalışanlar gibi aylık maaş çeki yerine saatlik ücret kazanan ve normal tam zamanlı bir çalışanın hiçbir avantajını (tatil ücreti, hastalık ücreti, ikramiye ücreti, ücretli izin) almayan, neredeyse 'ücretsiz' bir çalışanı tasvir etmek için kullanılmıştır (Brison ve Dewey, 2012).

"1980'lerde Japonya'da iş bulma olanakları geniş olmasına rağmen, eğlence amacıyla diğer istihdam seçeneklerini keşfetme özgürlüğünü ifade eden terim 1990'larda ve 2000'lerde olumsuz bir çağrışıma dönüşmüş ve freeterlar toplum için yük olarak görülmüştür (Brison ve Dewey, 2012)." Yarı zamanlı işlere olan talebin ve internet kullanımının artması, bazı freeterların evden çalışmasına ve kendi işini kurmasına olanak sağlamıştır (Maree, 2004).

Freeterlar, ebeveynleri ile aynı evde yaşamakta ve genellikle araba veya ev sahibi olamamaktadırlar. Japonya'da konutlar küçük olduğundan kendi konutlarını hazırlamak mali olarak büyük zorluk yarattığından ve ayrıca emeklilik ve sağlık sistemine prim ödeyerek o sistemin parçası olamadıklarından aile kurmak ve çocuk sahibi olmak onlar için imkânsız duruma dönüşmekte ve çoğunluğu Japonya'daki evsizlerin arasına katılmaktadır (Tokuhiko, 2009). Genel olarak bakıldığında kitle iletişim araçları freeterları ya tembel ve sorumsuz gençler olarak ya da kurumsal yeniden yapılanma ve ekonomik durgunluğun neden olduğu sorunların kurbanları olarak tanımlamaktadır (Brison ve Dewey, 2012).

Çilek Nesli (Strawberry Generation): Bu nesil hakkında yapılmış pek çok çalışma (Apriyansyah ve ark., 2023; Atencio ve ark., 2015; Fauzi ve Tarigan, 2023; Rohman ve ark., 2023; Siahaan ve Adrian, 2024; Susanto ve ark., 2024; Tierny, 2017); çilek nesli ifadesinin Tayvan'da 1990'lardan sonra doğan ve çilek gibi 'kolayca (çürüyen) kınılan, ezilen' Tayvan gençliği için kullanılan bir ifade olduğundan bahsetmektedir. Bu benzetme, onların sosyal baskıya dayanamadıkları veya ebeveynlerinin nesli gibi çok çalışmadıkları anlamına gelir. Spesifik olarak çilek nesli terimi, strese karşı düşük tolerans, değişen durumlara uyum sağlamada zorluk, zayıf duygusal yönetim becerileri ve gerçeklerle yüzleşmekten kaçınma eğilimi sergileyen bireyleri ifade eder (Susanto ve ark., 2024, s.97). Tıpkı çileklerin korumalı seralarda yetiştirilmesi ve diğer meyvelere göre daha yüksek fiyatlara satılması gibi, bu kuşağın üyeleri de ebeveynleri tarafından aşırı korunarak, istikrarlı ve aynı zamanda siyasi baskıdan uzak, barışçıl bir ortamda büyütülmektedirler (Tierny, 2017). Ayrıca bu nesil disipline alışık olmayan kırılgan yapısı ile iş hayatında uzun süre kalamamakta ve bu özelliklerine uygun olmayan işlerde çalışmayı istememektedir. Çilek neslinin Z kuşağını temsil ettiği de ifade edilmektedir (Rohman ve ark., 2023, s.303). Fauzi ve Tarigan (2023) çalışmalarında Z kuşağı ebeveynlerin aşırı korumacı ebeveynlik, otoriter ebeveynlik, takdir ve iletişim eksikliği dâhil olmak üzere çocuklarını çilek neslinin bir parçası haline getirme potansiyeline sahip olduklarını ortaya koymuştur.

Susanto ve arkadaşları tarafından 2024 yılında 270 çilek nesli üyesi üzerinde yapılan bir araştırmanın sonuçları, günümüz çilek neslinin geçmişte bu nesil hakkındaki olumsuz söylemleri yalanlayan bir tutum sergilediğini ortaya koymuştur (s.97). Apriyansyah ve arkadaşları da (2023) çalışmalarında erken çocukluk eğitimi ile çilek neslinin olumsuz karakter özelliklerinin mükemmel karakter özellikleri ile değiştirilebileceğinden bahsetmişlerdir.

Parazit Bekârlar: Parazit bekâr kavramı, 30’lu yaşların başlarında ebeveynleriyle yaşayan, kaygısız ve rahat bir yaşam süren bekâr bir kişiyi tanımlamakta (Diziesinski, 2003); ayrıca “bu kişiler evlerine katkıda bulunmayan, tüm paralarını alışverişe ve kendi eğlencelerine harcayan asalaklar (leeches)” (Coşan, 2021, s.410) olarak görülmektedir. Kavram ilk olarak Tokyo Gakugei Üniversitesinden Masahiro Yamada tarafından 1997 yılında yayınlanan bir makalede kullanılmış ve bu makalede parazit bekarlar Japonya’daki ekonomik krizin sorumluları olarak gösterilmişlerdir (Lunsing, 2003, s.261). Hatta “Japonya’nın giderek düşen doğum oranlarından ve mevcut sosyal sıkıntılarından da zaman zaman bu grup sorumlu tutulmakta” (Coşan, 2021, s.410) ve bu durum yeterince teşhis edilememiş şizofrenik bir bozuklukla ilişkilendirilmektedir (Yong ve Kaneko, 2016). Kim ve Hurh’un (2021, s.79) Seul’de yaşayan 30 ofis çalışanı ve ebeveyni üzerinde gerçekleştirdiği bir çalışmanın sonuçları ilginçtir. Araştırma, ebeveynlerin 30 yaş üstündeki çocuklarının kendileri ile yaşamalarından çocuklarından daha çok memnuniyet duydukları sonucunu ortaya koymuştur.

NEET (Not in Education, Employment or Training): NEET kavramına ilk olarak İngiltere’de işsizlik ödeneğine hak kazanma düzenlemelerinde yapılan değişiklikler sonucu gençlerde sosyal dışlanmanın önlenmesine ilişkin çalışmalar esnasında Birleşik Krallık hükümetinin Sosyal Dışlanma Birimince 1999’da hazırlanan bir raporda değinilmiştir (Social Exclusion Unit, 1999). Zhou (2023, s.679) 1999 yılında kavramlaştığını ifade etmektedir. NEET, OECD’ye göre; referans dönemi olarak kabul edilen bir haftalık sürede, en az bir saatliğine eğitimde, öğretimde ya da istihdamda bulunmayan 15-29 yaş grubundaki kişileri ifade eder (OECD, 2024). Bu aralığın Jongbloed ve Giret’in (2022, s.328) çalışmasında 15-34 ya da 20-34 olarak ifade edildiği de görülür. Literatürde yer alan çalışmalar (Bonnard ve ark., 2020; Çakmak ve Yiğit, 2022; Eurofound 2012; Gemicioğlu, 2022; Gunnes ve ark., 2025; Günay ve Yaylagülü, 2022; Jongbloed ve Giret, 2022; OECD, 2024; Rahmani ve ark., 2024; Şahin ve Boduroğlu, 2025, s.67; Tatar ve Öztürk, 2024; Turgut, 2023; Usanmaz ve Özdemir, 2025; Yıldız, 2016; Zhou, 2023) NEET üyelerinin taşıdığı ortak özelliklerin; ailenin sosyoekonomik geçmişi, ebeveynlerin eğitim düzeyi ve meslekleri, ebeveynlerin birlikte ya da boşanmış olma durumu ve şiddet eğilimi taşıyıp taşımadıkları ile yakından ilişkili olduğundan bahsetmektedir. Çakmak ve Yiğit’in çalışması (2022, s.158), eğitim düzeyi düştükçe ve yaşadıkları aile kalabalıklaştıkça NEET olma ihtimalinin arttığını, evliliğin kadınlar için NEET olmanın önemli bir belirleyicisi olduğunu ve NEET’lerin önemli bir kısmının bir iş deneyimine sahip olmadıklarını ortaya koymuştur. Rahmani ve arkadaşları (2024), “2010 ve 2023 yılları arasında yapılan 43 akademik çalışmayı incelemişler, NEET’lerin daha yüksek intihar riskine, suç eğilimi ve işsizlik deneyimine sahip olduklarını, eğitim seviyesindeki yükselişin koruyucu bir faktör olduğunu ortaya koymuşlardır (s.1).” Yapılan araştırmalarda Günay ve Yaylagülü (2022), işten ayrılma nedenlerinin ağırlıklı olarak kurum ile yaşanan anlaşmazlık, yoğun iş yükü, kötü muamele görme, stres, sebepsiz yere işten çıkarılma ve gelecekteki planlara dair motivasyonu kaybetme etrafında toplandığını, Turgut (2023), bu gençlerin psikolojik olarak daha kırılgan olduklarını ortaya koymuşlar, Tatar ve Öztürk (2024), TÜİK verilerine göre düşen NEET oranlarını (2014’te %24,9 - 2022’de %24,2) değerlendirmişlerdir.

Sampo Nesli (N-po Nesli): 2007-2008 yıllarında, Güney Kore’de romantik ilişkilerden, evlilikten ve çocuk sahibi olmaktan vazgeçenler için sampo nesli ifadesi kullanılmış, neslin adı yıldan yıla istihdama, ev sahipliğine, kişiler arası ilişkilere ve hatta her konuda umutlu olmaya karşı ilgisizliği içerecek şekilde genişletilmiş ve en sonunda da genişletilen tüm kavramları içine alacak şekilde n sayıda şeyden vazgeçen anlamına gelen ‘N -po Nesli’ ifadesi kullanılmaya başlanmıştır (Ji ve He, 2021). Kendilerini sampo nesli olarak gören gençler, bu durumun ortaya çıkmasını demografik değişiklikler, ekonomik koşullar ve finansal öz yeterlilik ile yakından ilişkilendirmektedir (Aituar ve Toktarova, 2021, s.215-216).

Japonya’da ortaya çıkan satori nesline ve Yunanistan’daki ‘700 euro nesli’ne (bu nesil hakkında detaylı bilgiye ulaşılamamıştır) benzetilen sampo neslinin ilk ortaya çıkan versiyonu; flört, evlilik ve çocuk yetiştirme olmak üzere üç şeyden vazgeçen bir nesli ifade ettiği için ‘üç vazgeçen nesil’ anlamındaki sampo sedai olmuştur. Gençlerin vazgeçtiği unsurların sayısı arttıkça yeni isimler ortaya çıkmış ve opo sedai kuşağı, ev sahibi olmaktan ve kişisel ilişkilerden de vazgeçerek ‘beş vazgeçen nesil’i, chilpo sedai kuşağı da tüm bunlara umut ve kariyer olmak üzere iki tane daha ekleyerek ‘yedi vazgeçen nesil’i ortaya çıkarmıştır (Yu ve Park, 2011). Güney Koreli gençler arasında vazgeçilen yaşam olanakları, duygular ya da tercihler giderek çoğalmış, sağlık ve iyi fiziksel görünümünden vazgeçenler gupo sedai kuşağı olarak ‘dokuz vazgeçen nesil’i ve son olarak yaşamaktan vazgeçenler de sippo ya da wanpo sedai olarak isimlendirilen ‘on vazgeçen nesil’i oluşturmuşlardır (No-ja, 2015).

Satori Nesli (Satori Sedai): Japonya’da ortaya çıkan satori nesli, görünüşte maddi arzuların arınmış ve artık çalışmak istemeyen gençleri tanımlamak için kullanılmıştır (Ji ve He, 2021; Hoffman, 2013). Satori, Budizm’de aydınlanmış hali ifade eder; bu halde kişi çevresiyle tam ilişki kurar ve maddi arzularını ortadan kaldırır. Bu terim ilk olarak 2010 yılında bir internet forumunda ortaya çıkmıştır. Daha sonra Japonya’da ünlü bir finans analisti tarafından yazılan popüler bir kitap aracılığıyla daha geniş kitlelere ulaşmıştır (Harada, 2013, akt. Komatsu ve ark., 2022, s.6). Bu nesil, para kazanmak, kariyerinde ilerlemek, gösterişli tüketim, seyahat etmek, hobiler, iletişim ve romantik ilişkilerle ilgilenmemektedir. Bunun yanında alkol tüketimleri de önceki nesil Japonlardan çok daha düşük düzeydedir (Hoffman, 2013). Bunların nedeni para ve işgüvencesinden yoksun olmalarıdır. Ancak bu gençlerin kariyer ve tüketimden uzak kalmaları, aşağılanmalarını engellemek için başarı olarak görülmüş ve kendilerine Zen Budizmde uyanış anlamına gelen satori denmiştir (Hiam ve ark., 2017, s.6). Riskten kaçınan minimalist tüketiciler olduklarından zar zor geçinmekle yetinirler. Bir aile kurmayı, bu dünyaya bir çocuk getirmeyi düşünmezler¹. Hayatı yaşama arzusundan uzak durmayı ve zihnin kalpten ayrılmasını vaaz eden Helenistik stoacılık düşüncesiyle ve NEET’ler, parazit bekârlar, freeterlar, hikikomoriler, sampo ve N-po nesli ve tang ping fenomenleri ile benzer özellikler taşıdıkları görülmektedir (Tan, 2015).

Diaosi Nesli: Literatürde yer alan bazı akademik çalışmalarda ve forumlarda rastlanan çeşitli yazınlar (Best, 2014; Cao, 2016; Gong, 2016; Huang, 2016; Kan, 2013; Yang ve ark., 2015; Zhu ve Peng, 2024) kelime anlamı olarak aslında oldukça kaba ve cinsel içerikli bir argo kelime olan diaosi kelimesinin (Cao, 2016, s.221)

1 “Bu soğuk, sert dünyaya neden birini getireyim?” satori gençliğinden gelen tipik bir kötümser söylemdir (Tan, 2015).”

yalnızlığı, bekarlığı, mütevazı bir ailede doğmuş, yakışıklı/güzel olmayan, geleceği olmayan ve düşük ücretli bir işte çalışan, toplumdan dışlanmış, zamanlarının çoğunu bilgisayar oyunlarında geçiren kişileri tanımladığından bahsetmektedir. Kavram İngilizcede sıklıkla kaybeden olarak çevrilmekte (Zhu ve Peng, 2024, s.13), Huang (2016, s.39), kariyerlerinde ve romantik ilişkilerinde aslında başarılı olmak isteyen ancak başarısız olan Çinli gençlerin bu kavramı kendileriyle alay etmek için kullandıklarından bahsetmektedir. Diaosi ilk olarak 2011 yılında (Huang, 2016, s.40), bir sosyal medya platformu olan Baidu Tieba'nın iki alt forumu arasında mesaj yolu ile yaşanan çevrimiçi bir anlaşmazlıkta ortaya çıkmıştır (Kan, 2013, s.68). Diaosiler kendilerine, tek yapmaları gerekenin uzun boylu, zengin ve yakışıklı olanın (gao-fu-shuai) önünde diz çökmek olduğunu söylemekte, düşük statüyü, sıkıcı bir hayatı ve umutsuz bir geleceği paylaşmakta, iş hayatında da başarılı olmaya dair herhangi bir umut taşımadıklarından bir kariyer hayali de kurmamaktadırlar (Yang ve ark., 2015). Diaosi, 2013 yılında en popüler 10 Çince internet ifadesi arasında ilk sırada yer almış, 2012 yılından itibaren de yerini yavaş yavaş Batı'daki beatnik/hippi/punk kültürüne benzeyen yeni bir gençlik fenomeni olan 'sang'a bırakmaya başlamıştır (Zhu ve Peng, 2024, s.13).

Sang Nesli: 2012 yılında ortaya çıkan, hem yas hem de şarkı söyleyen gençlik anlamında kullanılan 'sang' kelimesinin, çoğunlukla kayıp, yoksunluk, yorgunluk, acı, güçsüzlük ve umutsuzluğu çağrıştırması istenmiş ve diaosi neslinden daha pasif ve daha karamsar kişileri tanımlamak için kullanılmıştır. Üyelerin paylaşımlarında yer alan; "Vücudumun içi oyulmuş gibi hissediyorum.", "Sadece yatmak istiyorum.", "Neredeyse boşa harcanmış bir insanım." gibi umutsuz sloganlar kısa sürede beğeni toplamış ve üye sayısı hızla artmıştır. Bir Çinli gazeteci tarafından 2016 yılında çevrimiçi yazılan bir makale viral olmuş ve böylece sang terimi Çinli gençler arasında yerleşmiş, hatta sang kelimesi bir sütlü çay markasına adını vermiştir (Zhu ve Peng, 2024, s.13).

Zhu ve Peng (2024, s.27) çalışmalarında sang nesli döneminin, diaosi ve tang ping akımı arasındaki dönemi kapsadığından bahsetmektedir. Aynı çalışmada sang neslinin sayıca artışında en etkili faktörün Çin'in dijital teknolojilerde o dönemde çok büyük gelişme göstermesi olduğu belirtilir. Yuan (2023) ve Weiqi ve arkadaşları (2024) ise çalışmalarında Sang neslinin 2020 pandemisinin zorluklarından doğduğunu savunmaktadırlar. Weiqi ve arkadaşları (2024, s.248) bu kültürün, "varoluşsal korkulara ve belirsizliklere karşı temkinli ve karamsar zihniyeti, umutsuzluk ve çöküş duygularını yansıtan yazılı sözcükler, ses klipleri, görseller ve videolar içerdiğine, gençlerin ironik zekâ ve şakalar aracılığı ile sosyal medyada geliştirdikleri aidiyet duygusunda teselli bulduklarına ve algılanan yıkıcı doğası nedeniyle muhafazakâr Çin toplumunun eleştirilerine maruz kaldıklarına değinmişlerdir". Weiqi ve arkadaşları 2023 yılında yaptıkları çalışmalarında (2023, s.67), bu kültürün yaygınlaşmasını önlemek için ailelerde açık diyalogların teşvik edilmesini, şirketlerde iş-yaşam dengesinin desteklenmesini ve aktif sivil katılımın sağlanmasına yönelik çabaların artırılmasını önermektedir.

Anti-work: Bu alanda yapılan araştırmalardan bazıları; Alliger, 2022; Avis, 2022; Demirkaya, 2022; Frayne, 2011; Lu ve ark., 2023; Qian ve ark., 2024; Su, 2023; Unruly Wind, 2022; şeklinde sıralanabilir. Bu çalışmalarda anti-work akım genel olarak ücretli emeğe bağımlı olmaktan kaçış, hayatı bir patrona boyun

eğerek geçirmekten kaçış ya da angarya olarak görülen işten kaçış olarak değerlendirilmiştir.

Anti-work akımının üyeleri, “2013 yılında Reddit isimli bir Amerikan sosyal paylaşım ağında ‘r/anti-work’ adıyla kurulan ve kendilerine aylak diyen çalışma karşıtı topluluğa²” (Demirkaya, 2022, s.155; Reddit, 2024) mensup kişilerdir. Anti-work akımı tang ping hareketine benzetilse de, burada bireyler işlerinden ayrılmayı istemekte, hiç çalışmayacağı bir hayatın nasıl olduğunu merak etmekte, hatta işin tamamen ortadan kaldırılmasını savunmaktadırlar. Anti-work akımı “yılda birkaç ay çalışarak tüm yıl düşük maliyetli bir yaşam sürmeye yetecek miktarda para kazanmayı yeterli gören ve kalan zamanını sağlıklı yemekler pişirerek, onları yiyerek ve yürüyüş ya da alışveriş dışında yatarak geçirmeyi planlayan” (Unruly Wind, 2022) Budist zihniyetli gençlik alt kültürünü işaret etmektedir (Lu ve ark., 2023; Su, 2023, s.128).

Frayne (2011, s.117), çalışma karşıtlığı davranışının öznel nedenlerini araştırmış, çalışmayı tamamen bırakan insanların toplum tarafından damgalanmalarına ve çok az para ile yaşamak zorunda kalmalarına rağmen neden çalışmayı seçmediklerini incelemiştir. Çalışma sonuçları, katılımcıların ağırlıklı olarak iş merkezli bir hayattan kaçmak istediklerini, yaşamın çalışmayınca daha güzel olduğunu farkettiklerini, çalıştıklarında stres, düzensiz bağırsak sendromları, psikolojik rahatsızlıklar gibi pek çok hastalığa yakalandıklarını ve çalışmayarak bunlardan korunduklarını belirttiklerini ortaya koymuştur. Alliger (2022, s.6), kitabında çalışma karşıtı 18 ilkeyi bir araya getirmiş, anti-work yasası olarak sayılabilecek bu ilkelerin ‘iş’ hakkında bazı tavsiyeler içerdiği görülmüştür. Bu tavsiyelerden bazıları; ‘iş’in insan ruhuna zarar veren, sömüren, sıkıcı, anlamsız, adaletsizlik ve eşitsizlik barındıran bir eylem olduğu ve insanların ‘iş’in yerine konabilecek alternatif yollar bulması gerektiği şeklindedir.

Tangpingistler: Uluslararası literatürde akademik çalışmalara (Hsu, 2022; Jingyi, 2022; Lu ve ark., 2023; Ponzini, 2022; Su, 2023; Zhou, 2022; Zhou, 2023; Zhu ve Peng, 2024) konu olan tang ping, “İnsanların kendilerini veya durumlarını iyileştirmek için çaba sarf etmek istemedikleri bir durumu tarif eder ve kelimenin tam anlamı ile Çince’de ‘düz yatmak’ anlamına gelir (Hsu, 2022).” Bu kavram özünde fazla çalışmamayı içerir. Baidu Tieba isimli bir Çin sosyal medya sitesinde ‘iyi kalpli gezgin’ kullanıcı adı ile 2021 yılının Nisan ayında Luo Huazhong tarafından ‘To Lie Flat is Justice’ başlığı ile paylaşılan bir gönderinin³ ardından popüler olan terim, Çin’deki küçülen işgücü piyasasının günümüzde daha fazla çalışmak

2 Topluluk hali hazırda 2,9 milyon üyeye sahiptir. “İşi bitirmek isteyenler, işi bitirmeyi merak edenler, işsiz bir hayattan en iyi şekilde yararlanmak isteyenler, iş karşıtı fikirler hakkında daha fazla bilgi edinmek isteyenler ve kendi işleri/işle ilgili mücadeleleri konusunda kişisel yardım isteyenler için bir alt dizin” şeklinde bir üye çağrısı içermektedir (<https://www.reddit.com/r/antiwork/wiki/library/>).

3 “İki yıldır çalışmıyorum ve bunda yanlış bir şey olduğunu düşünmüyorum... Her yerde bulunan baskılar, başkalarının sosyoekonomik statülerini ve büyüklerin geleneksel normlarını karşılaştırarak kendi konumlarını arayan akranlardan geliyor ve haberler ayrıca ünlülerin aşk ve hamilelik hikâyeleriyle ilgili, sanki bazı ‘görünmez yaratıklar’ bir düşünme biçimi yaratmaya ve size dayatmaya çalışıyormuş gibi. Ama insan belirli bir şekilde hareket etmek zorunda değil. Gün batımında bir pithos içinde güneşlenen Diyojen gibi veya düşünmek için bir mağarada yaşayan Herakleitos gibi davranabilirim. Bu topraklarda insan özneliğini onurlandıran bir düşünce eğilimi gerçekten var olmadığından, o zaman kendim için yaratabilirim: Düz yatmak tam olarak benim bilgeliğimdir, ancak düz yatarak, insan her şeyin ölçüsüdür (Su, 2023, s.127-128).”

zorunda kalan genç üyeleri arasında giderek daha fazla kullanılır olmuştur (Allen, 2021; Lu ve ark., 2023; Zhou, 2022, s.742).

Tang ping akımı, diaosi ve sang gençlik kültür fenomenlerinin devamı niteliğinde bir akım olarak görülmekte ve Çin'deki en önemli kimlik oluşturma olayı olarak tanımlanmaktadır. Bazıları tang ping'i materyalizme ve devlet kapitalizmi sistemine karşı bir manifesto olarak övmüş, bazıları ise nihilist bir kaçış olarak kınamıştır (Zhou, 2022, s.741; Zhu ve Peng, 2024, s.15, 30). Rocca (2025) ilgili akımı, fazla çalışma kültürüne karşı geliştirilen bir ses çıkarma biçimi olarak, Brossard (2025) ise; bir yaşam tarzı manifestosu olarak incelemektedir. Bu akımın, şirketlerin fazla mesai baskılarına ve tüm sosyal baskılara karşı bir protesto olmasının yanı sıra aynı zamanda gençler tarafından da bir yaşam biçimi olarak benimsendiği görülmektedir (Ponzini, 2022, s.532).

Çalışmaya İsteksiz Gençlik Gruplarının Ortaya Çıkış Nedenleri

Çalışmaya isteksiz gençlik gruplarının, bazı çalışma anlayışı türlerinden ve çalışma hayatını etkileyen bazı olumsuz deneyimlerden etkilenecek ortaya çıktıkları söylenebilir. Bunlar; hustle kültürü, grind kültürü, karoshi ve karojisatsu, sessiz istifa, büyük istifa ve bu hareketleri tetiklediği söylenen Covid 19 Pandemisi, anti-work hareketleri, yavaş/yumuşak yaşam ve tang ping hareketleri olarak sıralanabilir. Bu sayılanlar içinde hustle kültürü ve grind kültürü çalışmamaya ya da az çalışmaya değil, daha da çok çalışmaya sevkeden anlamları ile diğerlerinden ayrılırlar.

“Bu kültürün kökenlerini araştırmak, bizi Max Weber’in Protestan çalışma ahlakına katkısıyla birlikte sosyolojik düşüncenin kökenlerine kadar götürebilir (Bellini ve Lomazzi. 2024, s.556).” Weber, ilk basımı 1930 yılına ait *The Protestant Ethic and the Spirit of Capitalism* (Protestan Ahlakı ve Kapitalizmin Ruhu) kitabında özet bir ifade ile; çalışanların bireysel sorumluluk, çok sıkı çalışma ve meslekte mükemmelliğe ulaşma üzerine kurulu, ücretlerini artırmak için rekabetçi bir yarış içinde olduğu bir çalışma ortamını tanımlamıştır (Weber, 1930/2005). Balkeran (2020, s.3), hustle kültürünün kökenlerini bu kadar eskiye dayandırmasa da, günümüzde bir yaşam tarzı olarak kabul edilmesinin bugünün çalışanlarının kendilerini vazgeçilmez olarak markalaştırma çabası ile gerçekleştiğini ifade etmektedir.

Koşuşturma kültürü daha çok yoğun çalışmayı gerektiren ortamı odak göstermekte iken, bir diğer fazla çalışma kültürü olan grind (öğütme) kültürü bir psikolojik durum olarak ifade edilmektedir. “Grind kültürü, kişinin başarılı olmak ya da geçimini sağlamak adına hayatını işine adanması durumu ya da ruh halidir. İşte geçirilen süreler, kişinin hayatını adadığı uzun saatler olduğundan zamanın öğütülmesi olarak nitelendirilmiştir (Slang.net, 2023).” Behrendtz ve Rahm (2025) grind kültürünü, sürekli üretkenlik ve aşırı çalışma kültürü olarak tanımlamıştır.

Çalışmaya isteksiz grupların genel itibarıyla hustle kültürü ya da grind kültürü gibi fazla çalışma anlayışlarının getirdiği olumsuz sonuçlara tepki olarak ortaya çıktıkları görülmektedir. Bu sonuçlardan birisi karoshi ve karojisatsu problemleridir. Işık Erol’a göre (2015: 15); “fazla çalışmaktan kaynaklanan ölüm anlamına gelen karoshi ve fazla çalışmaktan kaynaklanan intihar anlamına gelen karojisatsu Japonca terimlerdir ve 1970 yılından beri ülkede yaygın olarak kullanılmaktadırlar”. Cihanoğlu Gülen (2020: 746);

Japonya’da 1980’lerden beri önemli bir sosyal problem haline gelen intihar oranlarının yükselmesinde sosyokültürel öğelerin de etkisinin bulunduğunu, ancak ana sebebin uzun süreli ve aşırı yoğun çalışma olduğunu belirtmiştir.

Lindborg (2022, s.12), “2019 pandemisi sonrası tüm dünyayı saran sessiz istifa hareketi yukarıda bahsedilen hustle kültüründen kaçış olarak görülebilir” demektedir. Bu kavram işi bırakmayı değil, daha az iş yüklenmeyi ve en az düzeyde çaba göstermeyi kasteder (Yıldız ve Özmenekşe, 2022). Çalışan işinden ayrılmamakta ancak işiyle bağlarını en aza indirmektedir. Düzenlenen etkinliklere katılmayarak ve bulunduğu konumda durağanlaşarak yöneticisini ve iş arkadaşlarını protesto etmektedir. Katılım ve motivasyon eksikliğinin bir yansıması olan sessiz istifa, çalışanların kendilerini toksik çalışma ortamından korumak için uyguladıkları pasif bir direniş biçimidir (Taboroši ve ark., 2023, s.124-125).

Çalışmaya isteksizlik davranışını tetiklediği düşünülen bir başka hareket 2021 yılında Amerika Birleşik Devletleri’nde başlayan büyük istifa hareketidir. Çok sayıda çalışanın işten ayrılma kararı ile ortaya çıkan ve devamında küresel nitelik kazanan bu iş gücü hareketinin nedeni olarak bazı kaynaklar (Cook, 2021; Kumar, 2021; Tessema ve ark., 2022) 2019 yılının son ayında Çin’in Wuhan kentinde başlayan Covid-19 salgınını gösterirken, Gittleman da (2022) iş gücü tercihlerindeki değişimin önemine vurgu yaparak asıl nedenin dijitalleşme olabileceğinden bahsetmektedir.

Büyük istifa hareketinin kimi üyelerinin Demirkaya’nın (2022, s.155) çalışmasında yer verdiği, 2013 yılında Reddit isimli sosyal paylaşım ağında ‘ı/anti-work’ adıyla kurulan topluluğa dâhil olması da olasıdır. Çünkü “2021 yılının sonlarında ı/anti-work topluluğu Reddit’te en hızlı büyüyen topluluk haline gelmiştir ve bunun nedeni olarak da aynı döneme rastlayan büyük istifa hareketi gösterilmektedir (Medlar ve ark., 2022).”

“Fazla çalışma kültürlerinin alternatifi olarak neşeyi ön planda tutan, stressiz bir yaşamı ifade eden ‘yumuşak ya da yavaş yaşam’ mantrası gösterilmektedir (Slang.net, 2023).” Su’ya göre (2023, s.128) ev ya da araba satın almama, evlenmeme, çocuk yapmama tercihleri ve en düşük yaşam standardının sürdürülmesinin beraberinde sömürülen bir para kazanma makinesi ve köle olmanın reddedilmesi gibi tepkileri de içermektedir. “Düşük arzulu bir yaşamı seçmeyi, parayı mutlulukla özdeşleştirmemeyi savunan, zenginliği ve aileyi terk ederek alaycı bir yaşam sürmeyi savunan bu akım tang ping hareketi olarak isimlendirilmektedir (Jingyi, 2022, s.6).”

Çalışma hayatından uzaklaşmayı sadece düşük statülü kesimle sınırlandırmamak gerekir. 2022 yılında Workplace Intelligence tarafından 2.100 çalışan ve yönetici üzerinde yapılan bir anket sonuçları, üst düzey yöneticilerin %70’inin, refahlarını daha iyi destekleyen bir iş için işlerini bırakmayı ciddi şekilde düşündüklerini, çalışanların %40’ından fazlasının fazla çalışmaktan bitkin ve bunalmış olduklarını, tüm katılımcıların %50’den fazlasının da yorgunluk ve zihinsel sağlık sorunları yaşadıkları ortaya koymuştur (Ruggeri, 2022). Ponzini (2022, s.542) bir çalışmada aile ve okul sistemi tarafından artan beklentilerin ve devletin gençleri umutsuzluğa düşüren ekonomik reform sistemlerinin, gençlerin de bu beklenenleri karşılamama, statülerini yükseltmemeye ve hedeflere ulaşamama durumlarının onları çalışmaya isteksiz

hale getirdiği sonucuna varmıştır. Başka bazı çalışmalarda da (Hsu, 2022, s.2; Ji ve He, 2021; Su, 2023, s.128; Ponzini, 2022, s.532; Zhang ve Liu, 2021) doğrudan ya da dolaylı biçimde; teknolojik hareketsizliği teşvik eden aile yaşamı, yetersiz ya da niteliksiz okul eğitiminin bireylerde yaşattığı yetersizlik hissi, işverenlerin çalışanlardan uzaktan da olsa 7/24 işe konsantre olmalarını beklemeleri gibi durumların gençleri mücadeleden ve yoğun tempolu bir hayattan vazgeçmeye yönelttiğinden bahsedilmektedir. Yapılan bir başka araştırma (Royle, 2023), Z kuşağının %93'ünün iş karşılığı yeterince ödeme yapılmadığı için birden fazla işi erteleyerek yavaş çalıştıklarını ortaya koymuştur.

Ortaya Çıktıkları Ülkelerin Yönetim, İstihdam ve Toplum Yapısına Etkileri

Çalışmaya isteksiz gençlik grupları, yol açtıkları çeşitli ekonomik, bireysel ve sosyal sorunlar nedeni ile bazı çevrelerin eleştirilerine maruz kalmaktadır, özellikle tang ping akımına karşı doğan tepkiler son 30 yıla ait eleştirileri özetler nitelik taşımaktadır.

Hsu 2022 yılında yaptığı bir çalışmada tang ping'in Çin halkından genel olarak olumsuz ahlaki değerlendirmeler aldığı sonucuna varmıştır (Hsu, 2022, s.2). Haber sitesi Sixth Tone (Wanqing ve Mengqiu, 2021), bu akımın, "Azalmış iş ahlakı, öz motivasyon eksikliği ve kayıtsız bir tavır içerdiğini ve tek çocuk kültürü politikası altında" büyüdüğünü belirtmiştir. Aynı sitenin IMDblike platformunda, eleştiriler doğrultusunda Douban'da oluşturulan 6.000 üyelik bir tang ping grubunun silindiği ve bu akımı öven Sina Weibo sitesindeki Tang ping konulu aramalarının da sansürlendiği belirtilmiştir. "Çin'in protesto edilen 996 çalışma kültürü" (Ponzini, 2022, s.532) tarafından ezilen Luo Huazhong'un kendisi ile aynı durumdaki gençler için yayınladığı bir dizi sosyal medya gönderisi de devlet medyası tarafından hızla sansürlenmiştir (Zhou, 2023, s.680). Geçmişte sampo, diaosi, satori ve sang akımlarında Güney Kore, Çin ve Japonya'da gençlerin çalışmaya karşı tutumlarına hükümetlerin verdikleri tepkilerin benzeri, tang ping akımında da Çin Hükümeti tarafından tekrar ortaya konmuştur. Sansürlerin ardından yapılan açıklamalarla, devlet yetkililerinin ya da bazı akademisyenlerin tang ping'i Çin'in ekonomik ve sosyal kalkınması için bir tehdit olarak ve sadece gençlerin ebeveynlerini değil, aynı zamanda milyonlarca vergi mükellefini de hayal kırıklığına uğratan son derece sorumsuz bir tutum olarak gördükleri anlaşılmıştır (Zhu ve Peng, 2024, s.31). Çin Devlet Başkanı Xi, 2021 yılının Ekim ayında yayınlanan bir makalesinde iş gücü piyasalarında ve eğitim sisteminde şiddetli rekabet anlamına gelen 'Nei Juan'ı (evrim) ön plana çıkararak herkese açıkça tang pingden kaçınmalarını söylemiştir (Zhou, 2023, s.680).

Tartışma ve Sonuç

Çalışmada bütüncül bir bakış açısı ile ele alınan çalışmaya isteksiz gençlik grupları, yarı sistematik biçimde betimsel literatür taraması tekniği ile incelenmiştir. Bu incelemenin hareket noktasını oluşturacak olan araştırma soruları; "Çalışmaya isteksiz gençlik grupları kimlerdir?", "Hangi amaçlarla ya da nelere tepki olarak ortaya çıkmışlardır?" ve "Ortaya çıktıkları ülkelerin yönetim anlayışına, istihdamın ve toplumun yapısına nasıl etki etmektedirler?" şeklinde tespit edilmiştir. Grupların iş, çalışma, para kazanma, istikrar, disiplin, sosyalleşme, iletişim kurma gibi konulardaki görüşleri neredeyse büyük oranda benzerlikler

göstermekte, bu grupların tamamının topluma karışmak, aile kurmak, mülk edinmek, çocuk sahibi olmak gibi konulara da mesafeli yaklaşıyor ya da reddediyor olması dikkati çekmektedir.

Otoriter çocuk yetiştirme kültüründen, boşanmış, şiddet eğilimli ya da düşük eğitilmiş ebeveynlerden, kuralcı ve rekabetçi eğitim sistemi ve iş hayatından, iletişim eksikliğinden, ekonomik, toplumsal ve örgütsel politikalarındaki baskıcı ve istikrarsız tutumdan olumsuz yönde etkilenecek çoğalmakta olan bu gençlik gruplarının ortaya çıktıkları ülkelerin yönetim anlayışlarını, istihdam ve toplum yapısını etkiledikleri görülmektedir. Bazı yazarların çalışmalarında bahsedilen ortak görüşlere (Hsu, 2022; Lu ve ark., 2023; Ponzini, 2022; Zhu ve Peng, 2024; Zhou, 2023; Zhu ve Peng, 2024) göre; çalışmaya isteksiz grupların sosyal medyadaki oluşumları, aslında üretken olmaları gereken 15-34 yaş aralığındaki gençleri mal ve hizmet üretiminden alıkoymakta, verimsiz oldukları evlerine çekilmeye sevk etmektedir. Bu yolla bir kısım emeğin piyasadan çekilmesi ise bu soruna çözüm arayan sermayenin insanın yerine daha çok teknolojiyi tercih etmesine neden olmaktadır. Bu konuda alınacak ekonomik, politik ve sosyal önlemlerin toplumun geneline yönelik olması önem arz edecektir. Çünkü bilinmektedir ki, bu gibi akımların etkileri sadece bu akımların üyelerine yönelik değildir. Toplumun diğer kesimleri de bu durgun ya da geri çekilmiş gençlik fenomenlerinden etkilenecek, ebeveynleri çocuk yetiştirme konusunda başarısız olma hissini duymaya mahkûm edecek, bir kısım grupların mülk edinmeme, aile kurmama, çocuk sahibi olmama, flört etmeme şeklindeki karşı tutumları, toplumların demografik yapılarını dönüştürecek, nüfusun azalmasına sebep olmanın yanı sıra, nüfusun meslekler arasındaki dağılımını değiştirecek, ayrıca vatandaşların bir millete ait olma duygusunda da azaltıcı bir etki ortaya koyabilecektir. Gençleri aç kalmayacak kadar çalışmaya iten kısa süreli ve güvencesiz istihdam biçimleri, Z kuşağı için gelecek vadetmemektedir.

Öneriler

Bu çalışma, akademik ve gri literatürden faydalanarak ulaşıldığı bilgilerle bahsedilen grupları bir arada sunan, ayrıca ortak özelliklerine ve hepsinin bir bütün olarak toplumlara yansıyan etkilerine yer veren literatürdeki ilk çalışmadır. Bu gruplar içinde akademik anlamda ihmal edildiği düşünülen, henüz olgunlaşmamış araştırma alanlarına ait literatürün geliştirilebilmesi adına, yeni teorik çalışmaların ve saha çalışmalarının yapılması gerektiği düşüncesi, alandaki araştırmacılar için de bir öneri niteliğindedir. Toplumun temeli olan ailelerin gençleri üretkenlik ve verimliliğe sevk edebilmeleri için, bakanlıklar ve sivil toplum kuruluşları düzeyinde bilinçli ebeveynlik desteği almalarının ve aile temelinde başlayan bu iyileştirme sürecinin devlet eliyle eğitim ve iş yaşamında da sürdürülebilirliğinin sağlanmasının da ayrıca gerekli olduğu düşünülmektedir.

EXTENDED ABSTRACT

Youth Groups Reluctant to Work with Examples from Around the World: A Literature-Based Review

Mehtap Aracı Kazıcı*

Introduction

In the current study, youth groups such as hikikomori generation, freeter, strawberry generation, parasitic singles, NEET (Not in Education, Employment or Training), sampo (N-po) generation, diaosi generation, satori generation, sang generation, anti-work and tangpingists, which have been discussed separately in the national and international literature so far, were examined together for the first time. To this end, three research questions were developed: “Who are the youth groups that are reluctant to work?”, “For what purposes or in response to what have they emerged?” and “How do they affect the management understanding of the countries in which they emerge, the structure of employment and society?”.

Method

Qualitative research method and descriptive literature review technique were used in the study. All sources were accessed by reverse citation tracking with the snowball method, the known names of the groups mentioned in the search engine were used, and the sources were obtained from national and international academic research sites such as YÖK (National Thesis Center), Google Scholar, DergiPark, Google Scholar, Scopus, news sites, forums and social media platforms. 85 sources included in the study were categorized semi-systematically.

Discussion and Results

Reluctant youth groups have emerged in countries other than NEETs (America), mostly China, Japan, Taiwan and South Korea, and have spread especially after the 2000s (Ji and He, 2021). These groups between the ages of 15-34 (Cook, 2013; Eurostat, 2025; Jongbloed and Giret, 2022; TÜİK, 2025) accept not

* Assoc. Prof. Dr., Nevşehir Hacı Bektaş Veli University, Nevşehir, Türkiye, aracimehtap@gmail.com, ORCID: 0000-0001-9531-8035

working except for compulsory situations as a philosophy of life (Frayne, 2011; Ji and He, 2021; Hoffman, 2013), their views on issues such as earning money, stability, discipline, socialization, and communication are almost similar, and it is noteworthy that all of these groups are distant or rejecting issues such as being involved in society, starting a family, acquiring property, and having children (Agerholm, 2016; Cai et al., 2023; Su, 2023; Susanto et al., 2024; Yang et al., 2015).

Factors that are effective in the emergence of groups are some types of working understanding and negative working life experiences such as hustle culture, grind culture, karoshi and karojisatsu, quiet quitting, great resignation and the Covid 19 Pandemic, which is said to trigger these movements (Balkeran, 2020; Behrendtz and Rahm, 2025; Cook, 2021; Işık Erol, 2015; Kumar, 2021; Lindborg, 2022; Tessema et al., 2022; Weiqi et al., 2024). It spreads by being negatively affected by authoritarian, divorced, violent or low-educated parents, the prescriptive and competitive education system and business life, lack of communication, oppressive and unstable attitudes in economic, social and organizational policies (Aituar and Toktarova, 2021; Bonnard et al., 2020; Çakmak and Yiğit, 2022; Dzieszinski, 2003; Leonardsen, 2010; Tierny, 2017), and it is seen that they negatively affect the management understanding, employment and social structure of the countries where they emerge by encouraging irregularity (Demir, 2017; Hsu, 2022; Lunsing, 2003; Zhou, 2023; Zhu and Peng, 2024). Comprehensive field studies are required to develop the literature of these groups, which is a recommendation for field researchers.

Kaynakça/References

- . Agerholm, H. (2016). Half a million young people in Japan barely leave their homes. Independent. <https://www.independent.co.uk/news/world/asia/young-people-japan-hikikomori-anxiety-a7329396.html> adresinden 15.03.2025 tarihinde alınmıştır.
- . Aguglia, E., Signorelli, M.S., Pollicino, C., Arcidiacono, E. ve Petralia, A. (2010). Il fenomeno dell'hikikomori: Cultural bound o quadro psicopatologico emergente?. (Hikikomori phenomenon: Cultural bound or emerging psychopathology?). *Giorn Ital Psicopat*, 16, 157-164. <https://old.jpsychopathol.it/article/hikikomori-phenomenon-cultural-bound-or-emergent-psychopathology/> adresinden 25.04.2026 tarihinde alınmıştır.
- . Aituar, A. ve Toktarova, Zh. B. (2021). Influence of «sampo» ideology on the modern family value system in south Korea. *BULLETIN Series of Sociological and Political Sciences*, 73(1), 213-220. <https://bulletin-socpolit.kaznpu.kz/index.php/ped/article/view/214/354> adresinden 22.01.2026 tarihinde alınmıştır.
- . Allen, K. (2021, July 3). China's new 'tang ping' trend aims to highlight pressures of work culture. BBC. <https://www.bbc.com/news/world-asia-china-57348406> adresinden 10.12.2023 tarihinde alınmıştır.
- . Alliger, G.M. (2022). *Anti-work: Psychological investigations into its truths, problems, and solutions*. Rotledge. <https://doi.org/10.4324/9781003164319>
- . Apriyansyah, C., Sukatmi, S. ve Mustafa, L. M. (2023). Mitigating strawberry generation risks through multiple learning strategies in kindergarten. *Child Education Journal*, 5(2), 120-132. <https://doi.org/10.33086/cej.v5i2.4345>
- . Atencio, M., Tan, Y. S. M. Ho, S., ve Ching, C. T. (2015). 'The strawberry generation... they are too pampered': Pre-service physical education teachers' perspectives on outdoor education in Singapore. *European Physical Education Review*, 21(1), 31-50. <https://doi.org/10.1177/1356336X14550939>.
- . Avis, J. (2022). Anti-work, TwVET and employer engagement. *Journal of Education and Work*, 35(5), 585-598. <https://doi.org/10.1080/13639080.2022.2092606>

- . Balkeran, A. (2020). *Hustle culture and the implications for our workforce* [Master Dissertation]. Master Of Arts in Corporate Communication, City University of New York (CUNY), New York. https://academicworks.cuny.edu/bb_etds/101/ adresinden 22.11.2024 tarihinde alınmıştır.
- . Behrendtz, J. ve Rahm, L. (2025). Reimagining the machine: Grind culture and its discontents. MA. Peters, BJ. Green, O. Kamenarac, P. Jandrić, T. Besley, (eds.), *The geopolitics of postdigital educational development postdigital science and education* (ss.249-273) içinde. Springer. https://doi.org/10.1007/978-3-031-99378-7_12
- . Bellini, F. ve Lomazzi, V. (2024). Changing work values: Beyond hustle culture. *Sociología*, 56(6), 555-580. <https://doi.org/10.31577/sociologia.2024.56.6.20>
- . Best, K. (2014). Diaosi: China's "loser" phenomenon. *On Politics*, 7(1), 20-31. <https://journals.uvic.ca/index.php/onpolitics/article/view/13237> adresinden 20.04.2025 tarihinde alınmıştır.
- . Bonnard, C., Giret, J.F. ve Kossi, Y. (2020). Risk of social exclusion and resources of young NEETs. *Economie et Statistique*, 514-516. <https://www.insee.fr/en/statistiques/4621094?sommaire=4621107> adresinden 20.03.2025 tarihinde alınmıştır.
- . Bowker, M. H. (2016). *Ideologies of experience: Trauma, failure, deprivation, and the abandonment of the self*. Routledge. <https://link.springer.com/article/10.1057/s41296-016-0083-x> adresinden 20.03.2025 tarihinde alınmıştır.
- . Brison, K.J. ve Dewey, S. (2012). *Super girls, gangstas, freeters, and xenomaniacs: Gender and modernity in global youth cultures* (1st Ed.). Syracuse University Press. <https://search.worldcat.org/title/859674266> adresinden 20.02.2025 tarihinde alınmıştır.
- . Brossard, M. (2024). S'allonger à plat, l'attitude tangping. *Multitudes*, 97(4), 48-56. https://shs.cairn.info/revue-multitudes-2024-4-page-48?site_lang=fr adresinden 27.04.2026 tarihinde alınmıştır.
- . Cai, H., Sha, S., Zhang, Q., Si, T.L., Liu, Y.F., Zheng, W.Y., Su, Z., Cheung, T., Ungvari, G.S., Teo, A.R., Kato, T.A., Ng, C.H. ve Xiang, Y.T. (2023). Hikikomori: A perspective from bibliometric analysis. *Psychiatry and Clinical Neurosciences*, 77(10), 541-549. <https://doi.org/10.1111/pcn.13573>
- . Cao, S. (2016). Beyond the celebration of losers: The construction of diaosi masculinity in contemporary Chinese youth culture. Lin, X., Haywood, C., Mac an Ghaill, M. (Eds.), *East Asian men: Masculinity, sexuality and desire* (ss.219-235) içinde. Palgrave Macmillan London. https://link.springer.com/chapter/10.1057/978-1-137-55634-9_13 adresinden 27.04.2026 tarihinde alınmıştır.
- . Cihanoglu Gulen, G. (2020). Çalışma sürelerine ilişkin uluslararası çalışma standartları- Dünya'da ve Türkiye'de çalışma saati uygulamaları. *İzmir İktisat Dergisi*, 35(4), 741-757. 06.05.2025 tarihinde <https://doi.org/10.24988/ije.202035406>
- . Cook, E. E. (2013). Expectations of failure: Maturity and masculinity for freeters in contemporary Japan. *Social Science Japan Journal*. 16 (1), 29-43. <http://doi.org.10.1093/ssjj/jyso22>
- . Cook, I. (2021, 15 Eylül). Who is driving the great resignation?. *Harvard Business Review*. <https://hbr.org/2021/09/who-is-driving-the-great-resignation> adresinden 10.12.2024 tarihinde alınmıştır.
- . Coşan, B. (2021). Toplum 5.0' ın mimarı Japonya'da dezavantajlı gruplar: Freeter, hikikomori ve parasaito shinguru. *Journal of Social Policy Conferences*, 81, 393-419. <https://doi.org/10.26650/jspc.2021.81.913699>
- . Creswell, J. W. (2009). *Research design: Qualitative, quantitative, and mixed methods approaches* (3rd ed.). Sage.
- . Çakmak, B.Y. ve Yiğit, B. (2022), Türkiye'de ne eğitimde ne istihdamda yer almayan genç (NEET) olmak: Sistematiik literatür analizi. A. Özdemir (Ed.), *Çalışma, ekonomi ve endüstri ilişkileri seçme yazılamalar* (ss.149-165) içinde. Değişim. https://www.researchgate.net/publication/377500382_Turkiye'de_Ne_Egitimde_Ne_Istihdamda_Yer_Almayan_Genc_NEET_Olmak_Sistematiik_Literatur_Analizi adresinden 11.03.2025 tarihinde alınmıştır.
- . Demir, E. (2024). Sosyal bilimlerde nitel araştırma teknikleri üzerine betimsel bir çalışma. *Uludağ Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 25(46), 313-328. <https://dx.doi.org/10.21550/sosbilder.1340355>
- . Demir, S. T. (2017). Hikikomori: Toplumsal gerçeklikten dijital yönelimlere modern kültürün kaçış ve izolasyon sorunsalı. *AJIT-E: Academic Journal of Information Technology*, 8(27), 19-30. <https://doi.org/10.5824/1309-1581.2017.2.002.x>

- Demirkaya, İ. (2022). Antiwork hareketi'nin doğasını anlamaya çalışmak, *Yeni Medya Elektronik Dergisi*, 6(2), 145-161. <https://yenimedya.aydin.edu.tr/wp-content/uploads/2022/05/irem-demirkaya.pdf> adresinden 11.12.2024 tarihinde alınmıştır.
- Dziesinski, M. J. (2003). Hikikomori investigations into the phenomenon of acute social withdrawal in contemporary Japan. (*Final Revision in University of Hawai'i Manoa*). https://www.academia.edu/3554912/Investigations_into_the_Phenomenon_of_Acute_Social-Withdrawal_in_Contemporary_Japan adresinden 11.03.2025 tarihinde alınmıştır.
- Eurofound (2012). *NEETs-Young people not in employment, education or training: Characteristics, costs and policy responses in Europe*. Publications Office of the European Union. <https://data.europa.eu/doi/10.2806/41578> adresinden 10.12.2024 tarihinde alınmıştır.
- Eurostat (2025). Statistics on young people neither in employment nor in education or training. *Statistics Explained*. https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Statistics_on_young_people_neither_in_employment_nor_in_education_or_training#The_transition_from_education_to_work adresinden 22.01.2026 tarihinde alınmıştır.
- Fauzi, F.I. ve Tarigan, F.N. (2023). Strawberry generasi: Keterampilan orangtua mendidik generasi Z. *Jurnal Consulenza: Jurnal Bimbingan Konseling dan Psikologi*, 6(1), 1-10. <https://ejurnal.uij.ac.id/index.php/CONS/article/view/2047/1402> adresinden 04.04.2025 tarihinde alınmıştır.
- Frayne, D. (2011). *Critical social theory and the will to happiness: A study of anti-work subjectivities* [Doctoral dissertation, School of Social Sciences Cardiff University]. <https://orca.cardiff.ac.uk/id/eprint/18497/> 1/2011FrayneDPHD.pdf adresinden 11.12.2024 tarihinde alınmıştır.
- Gemicioğlu, S. (2022). NEET Statüsünde olmanın belirleyenleri: Türkiye üzerine bir inceleme. G. Kırıl, MS. Özkan (Eds.), *İktisadi ve idari bilimlerde araştırmalar: Kavramlar, araştırmalar ve uygulama* (ss.326-349) içinde. Livre de Lyon. https://www.researchgate.net/publication/366394996_NEET_STATUSUNDE_OLMANIN_BELIRLEYENLERI_TURKIYE_UZERINE_BIR_INCELEME adresinden 06.05.2025 tarihinde alınmıştır.
- Gittleman, M. (2022, July). The "Great Resignation" in perspective. *Monthly Labor Review*. U.S. Bureau of Labor Statistics. <https://www.bls.gov/opub/mlr/2022/article/the-great-resignation-in-perspective.htm> adresinden 15.12.2024 tarihinde alınmıştır.
- Gong, Y. (2016). Online discourse of masculinities in transnational football fandom: Chinese Arsenal fans' talk around 'gaofushuai' and 'diaosi.' *Discourse ve Society*, 27(1), 20–37. <https://www.jstor.org/stable/26376413>
- Gunnes, M., Thaulow, K., Kaspersen, S.L., Jensen, C. ve Ose, S. (2025). Young adults not in education, employment, or training (NEET): A global scoping review. *BMC Public Health*, 25(1), 3394, 1-20. <https://doi.org/10.1186/s12889-025-24781-y>
- Günay, G. ve Yaylagülü, Ş. (2022). NEET gençler araştırması: NEET gençlerin insan onuruna yaraşır yaşam sürme hakkına erişimi. *Sivil Toplum Araştırmaları Derneği*. <https://www.stgm.org.tr/sites/default/files/2022-10/neet-gencler-arastirmasi.pdf> adresinden 10.01.2025 tarihinde alınmıştır.
- Gürbüz, S. ve Şahin, F. (2018). *Sosyal bilimlerde araştırma yöntemleri: Felsefe - yöntem - analiz* (5. Baskı). Seçkin Yayıncılık.
- Gürer, A., Solmaztürk, A. B. ve Gökçe, F. (2024). Sessiz istifa: Literatür incelemesi. *Toplum ve Kültür Araştırmaları Dergisi*, (13), 1-41. <https://doi.org/10.48131/jscs.1383187>
- Hiam, C. M., Berger, P. D. ve Eshghi, G. (2017). Japan's millennials: The minimalist consumers of the Yutori/Satori generation. *International Journal of Business Insights & Transformation*, 11(1), 4-8. <https://research.ebsco.com/c/7dmk7g/viewer/pdf/ccxcwugfqf?route=details> adresinden 22.01.2026 tarihinde alınmıştır.
- Hoffman, M. (2013, March 31). Life is too short for an undesirable satori. Japan Times. <https://www.japantimes.co.jp/news/2013/03/31/national/media-national/life-is-too-short-for-an-undesirable-satori/> adresinden 05.02.2025 tarihinde alınmıştır.

- . Hsu, H-Y. (2022). How do Chinese people evaluate “tang-ping” (lying flat) and effort-making: The moderation effect of return expectation. *Front. Psychol.* 13, 871439. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2022.871439>
- . Huang, X. (2016). Why do Chinese young people call themselves “losers”? Diaosi: A counter-hegemony identity. *Gnovis Journal*, 17(1), 39-46. https://repository.library.georgetown.edu/bitstream/handle/10822/1043001/20170113_gnovis_diaosi%20identity.pdf?sequence=1 adresinden 10.05.2025 tarihinde alınmıştır.
- . Hughes, A. (2005, June 24). Twixters and kippers by Lou Lasday. *Business Observer*. <https://www.businessobserverfl.com/news/2005/jun/24/twixters-and-kippers-lou-lasday/> adresinden 30.06.2025 tarihinde alınmıştır.
- . Işık Erol, S. (2015). Japon çalışma hayatının iki büyük problemi: Karoshi ve karojisatsu. *ÇSGB Çalışma Dünyası Dergisi*, 3(1), 15-31. <https://kutuphane.dogus.edu.tr/mvt/pdf.php> adresinden 23.01.2026 tarihinde alınmıştır.
- . Ji, S. ve He, H. (2021). What is ‘lying flat’, and why are Chinese officials standing up to it? *South China morning post*. <https://www.scmp.com/economy/china-economy/article/3153362/what-lying-flat-and-why-are-chinese-officials-standing-it-#comments> adresinden 15.11.2024 tarihinde alınmıştır.
- . Jingyi, Z. (2022). “Tang Ping” of Chinese youth: Origin tracing and social identity survey. *Academic Journal of Humanities ve Social Sciences*, 5(4). <https://doi.org/25236/AJHSS.2022.050402>
- . Jongbloed, J. ve Giret, J. F. (2022). Quality of life of NEET youth in comparative perspective: Subjective well-being during the transition to adulthood. *Journal of Youth Studies*, 25(3), 321-343. <https://doi.org/10.1080/13676261.2020.1869196>
- . Kan, K. (2013). The new lost generation. *China Perspectives*, 2013(2), 63-73. <https://doi.org/10.4000/chinaperspectives.6190>
- . Kaneko, S. (2006). Japan’s socially withdrawn youths and time constraints in Japanese society. *Time and Society*, 15(2-3), 233-249. <https://doi.org/10.1177/0961463X06067>
- . Kaşak, M., Hacıosmanoğlu, C.D., Hesapçıoğlu, S.T. ve Ceylan, M.F. (2022). Loneliness in modern world: A case study of Hikikomori from Turkey. *Turkish J. Clinical Psychiatry*, 25(1), 117-122. https://jag.journalagent.com/kpd/pdfs/KPD-59265-CASE_REPORT-KASAK.pdf adresinden 30.03.2025 tarihinde alınmıştır.
- . Kato, T.A., Shinfuku, N., Sartorius, N. ve Kanba S. (2011). Are Japan’s hikikomori and depression in young people spreading abroad? *Lancet*, 378(9796), 1070. [https://doi.org/10.1016/S0140-6736\(11\)61475-X](https://doi.org/10.1016/S0140-6736(11)61475-X)
- . Kim, H. J. ve Hurh, J. M. (2021). Awareness of lifestyle and independence of parasite singles. *Asia-Pacific Journal of Convergent Research Interchange (APJCRI)*, 79-88. <https://kctrs.or.kr/journal/APJCRI/Articles/v7n12/8.pdf> adresinden 30.03.2025 tarihinde alınmıştır.
- . Komatsu, H., Rappleye, J. ve Uchida, Y. (2022). Is happiness possible in a degrowth society?. *Futures*, 144, 103056. <https://doi.org/10.1016/j.futures.2022.103056>
- . Kumar, K. B. (2021, January 26). The great resignation: American workers suffering a crisis of meaning. The RAND blog. <https://www.rand.org/pubs/commentary/2021/10/the-great-resignation-american-workers-suffering-a.html> adresinden 20.05.2023 tarihinde alınmıştır.
- . Leonardsen, D. (2010). Crime in Japan: Paradise lost? *Journal of Scandinavian Studies in Criminology and Crime Prevention*. 7(2), 185-210. <https://doi.org/10.1080/14043850601025040>
- . Lin, P. K. F., Andrew, Koh A.H.Q. ve Liew, K. (2022). The relationship between hikikomori risk factors and social withdrawal tendencies among emerging adults-An exploratory study of hikikomori in Singapore. *Front. Psychiatry*, 13, 1065304. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2022.1065304>
- . Lindborg, H. J. (2022). Quiet quitting: As burnt-out employees abandon the hustle culture, they’re adopting this new TikTok trend. *Quality Progress*, 55(11), 12-13. <https://web.p.ebscohost.com/ehost/pdfviewer/pdfviewer?vid=21vesid=731dd23b-1e01-46de-9402-a74f5f9c5a77%40redis> adresinden 10.12.2024 tarihinde alınmıştır.
- . Lu, H., Hou, J., Huang, A., Wang, J. ve Kong, F. (2023). Development and validation of the “lying flat” tendency scale for the youth. *Behavioral Sciences* (2076-328X), 13(11), 915. <https://doi.org/10.3390/bs13110915>
- . Lunsing, W. (2003). ‘Parasite’ and ‘Non-parasite’ Singles: Japanese Journalists and Scholars Taking Positions. *Social Science Japan Journal*, 6(2), 261-265. <https://doi.org/10.1093/ssjj/6.2.261>

- . Maharani, A. P., Martono, N. ve Rizkidarajat, W. (2024). The behavior of hustle culture among students in faculty of social and political science jenderal soedirman university. *International Journal of Multidisciplinary Sciences*, 2(1), 24-36. <https://doi.org/10.37329/ijms.v2i1.2796>
- . Maree, C. (2004). Same-sex partnerships in Japan: Bypasses and other alternatives. *Women's Studies*, 33(4), 541-549. <https://doi.org/10.1080/00497870490464396>
- . Medlar, A., Liu, Y. ve Głowacka, D. (2022). Nobody wants to work anymore: An analysis of r/antiwork and the interplay between social and mainstream media during the great resignation. <https://arxiv.org/pdf/2210.07796> adresinden 15.12.2024 tarihinde alınmıştır.
- . No-ja, P. (2015, October 6). "Hell Joseon" - a country where sleepless toil brings no mobility. HANKYOREH. https://english.hani.co.kr/arti/english_edition/e_national/711631.html adresinden 15.01.2022 tarihinde alınmıştır.
- . OECD (2024). "Education at a glance 2024: OECD indicators". OECD Publishing. https://www.oecd.org/en/publications/education-at-a-glance-2024_c00cad36-en.html adresinden 26.04.2026 tarihinde alınmıştır.
- . Paré, G., Trudel, M. C., Jaana, M. ve Kitsiou, S. (2015). Synthesizing information systems knowledge: A typology of literature reviews. *Information ve Management*, 52(2), 183-199. <https://doi.org/10.1016/j.im.2014.08.008>
- . Ponzini, A. (2022). Il lavoro nella percezione e nel sentiment della nuova gioventù cinese: Il fenomeno tangping sui social media. *Economia Aziendale Online*, 13(3), 531-544. <https://doi.org/10.13132/2038-5498/13.3.5> 31-544
- . Qian, S., Miao, C. ve Humphrey, R. H. (2024). Entrepreneurship: An extension to anti-work perspectives. *Industrial and Organizational Psychology*, 17(1), 75-78. <https://doi.org/10.1017/iop.2023.71>
- . Rahmani, H., Groot, W. ve Rahmani, A.M. (2024). Unravelling the NEET phenomenon: A systematic literature review and meta-analysis of risk factors for youth not in education, employment or training. *International Journal of Adolescence and Youth*, 29(1), 1-37. <https://doi.org/10.1080/02673843.2024.2331576> adresinden 15.01.2024 tarihinde alınmıştır.
- . Randall, A. J. (1986). The philosophy of luddism: The case of the West of England woolen workers, ca. 1790-1809. *Technology and Culture*, 27(1), 1-17. <https://doi.org/10.2307/3104942> adresinden 15.01.2026 tarihinde alınmıştır.
- . Reddit (2024). r/antiwork. <https://www.reddit.com/r/antiwork/wiki/library/> 18.12.2023 tarihinde adresinden alınmıştır.
- . Rocca, J.-L. (2025). Tangping (Lying flat): Subjectivation, lifestyles, and voice among young Chinese. *Sociétés Politiques Comparées Revue Européenne D'analyse Des Sociétés Politiques*, (65), 1-45. <https://doi.org/10.36253/spc-19269> 27.04.2026
- . Rohman, A. N., Nurdin, A., Eken, M. ve Bax, W. B. (2023). Da'wah approach to the strawberry generation: A study on Yuk Ngaji TV channel. *Islamic Communication Journal*, 8(2), 303-328. <https://doi.org/10.21580/icj.2023.8.2.16331>
- . Rothery, M. A., Tutty, L. M. ve Grinnell, R. M., Jr. (1996). *Qualitative research for social workers: Phases, steps, and tasks*. Allyn & Bacon.
- . Royle, O. R. (2023, August 12). Step asi de, hustle culture: Gen Zers want stress-free jobs, without big responsibilities or regular overtime. Fortune.Com, N.PAG. <https://www.aol.com/finance/step-aside-hustle-culture-gen-155452266.html> adresinden 10.11.2024 tarihinde alınmıştır.
- . Ruggeri, C. (2022). Research shows hustle culture does more harm than good. LEADERS. <https://leaders.com/articles/company-culture/hustle-culture/> adresinden 18.12.2023 tarihinde alınmıştır.
- . Siahaan, C. ve Adrian, D. (2024). Strawberry generation communication transformation "offline and online". *Paradigma: Jurnal Masalah Sosial, Politik dan Kebijakan*, 28(2), 82-98. <https://doi.org/10.31315/>
- . Slang.net (2023, May 3). The slang dictionary. https://slang.net/meaning/grind_culture adresinden 09.12.2024 tarihinde alınmıştır.
- . Social Exclusion Unit. (1999). Bridging the gap: New opportunities for 16-18 year olds not in education, employment or training. UK, Stationery Office. <https://dera.ioe.ac.uk/id/eprint/15119/> adresinden 22.01.2026 tarihinde alınmıştır.
- . Su, W. (2023). "Lie Flat"-Chinese youth subculture in the context of the pandemic and national rejuvenation. *Continuum*, 37(1), 127-139. <https://doi.org/10.1080/10304312.2023.2190059>

- . Susanto, D.S., Pohan, V.G.R. ve Novliadi, F. (2024). From fragility to fortitude: Unpacking resilience in the strawberry generation. *International Journal of Progressive Sciences and Technologies*, 48(1), 97-101. <https://ijpsat.org/index.php/ijpsat/article/view/6817> adresinden 23.04.2025 tarihinde alınmıştır.
- . Sussman, A. L. (2015, July 29). Boomerang' millennials get cozy at home. The wall street journal. <https://www.wsj.com/articles/BL-REB-33678> adresinden 20.03.2025 tarihinde alınmıştır.
- . Şahin, M. ve Boduroğlu, G. (2025). Ne eğitimde ne istihdamda olan gençlerin (NEET) yaşam deneyimleri: Zorluklar gereksinimler ve beklentiler. *Gençlik Araştırmaları Dergisi*, 13(35), 54-68. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/3936523>
- . Taboroši, S., Maljugić, B., Lajić, Z. ve Rajković, J. (2023). Employee turnover during the great resignation. *Proceedings of the XIII International Symposium Engineering Management and Competitiveness 2023 (EMC 2023)* (ss. 124–128) içinde. Zrenjanin, Sırbistan.
- . Tan, B. (2015, December 23). Satori generation: The new-age enlightened stoics of Japan. RGNN. <https://web.archive.org/web/20171206140046/http://rgnn.org/2015/11/23/satori-generation-the-new-age-enlightened-stoics-of-japan/> adresinden 22.04.2025 tarihinde alınmıştır.
- . Tatar, M. ve Öztürk, M. (2024). Türkiye’de NEET gençliği sorunsalına çözüm: NEET izleme merkezlerinin oluşturulması. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 53, 133-152. <https://doi.org/10.52642/susbed.1405239>
- . Teo, A.R. ve Gaw, A.C. (2010). Hikikomori, a Japanese culture-bound syndrome of social withdrawal?: A proposal for dsm-5. *The Journal of Nervous and Mental Disease*, 198(6), 444-449. <https://doi.org/10.1097/NMD.0b013e3181e086b1>
- . Tessema, M. T., Tesfom, G., Faircloth, M. A., Tesfagiorgis, M. ve Teckle, P. (2022). The “great resignation”: Causes, consequences. *Journal of Human Resource and Sustainability Studies*, 10(1), 161-178. <https://doi.org/10.4236/jhrss.2022.101011>
- . Tierny, H. (2017, March). Taiwan youth: The rise of a generation. *İRİS Institut De Relations Internationales Et Strategiques*. <https://www.iris-france.org/wp-content/uploads/2017/03/Asia-Focus-24-Taiwan-mars-2017.pdf> adresinden 20.02.2025 tarihinde alınmıştır.
- . Toker, A. (2022). Bir araştırma metodolojisi olarak sistematik literatür incelemesi: Meta-sentez yöntemi. *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 22(Özel Sayı 2), 313-340. <https://doi.org/10.18037/ausbd.1227360>
- . Tokuhiro, Y. (2009). *Marriage in contemporary Japan*. Routledge. <https://doi.org/10.4324/9780203871188>
- . Turgut, Ö. (2023). Eğitimde ve istihdamda yer almayan gençler (NEET) psikolojik olarak daha mı kırılgan? Beliren yetişkinlik dönemi temelinde bir inceleme. *Ordu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*, 13(3), 2621-2640. <https://doi.org/10.48146/odusobiad.1178791>
- . TÜİK (2025, 18 Temmuz). *İş gücü piyasasında gençler. 2024 (Sayı: 57941)*. Türkiye İstatistik Kurumu haber bülteni. <https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=İsgucu-Piyasasında-Gencler-2024-57941> adresinden 22.01.2026 tarihinde alınmıştır.
- . Unruly Wind (2022, October 3). I’ve been lying flat for 8 years and healing myself I’m on it. https://www.douban.com/group/topic/276067382/?_i=60652185UxmkSC adresinden 20.04.2025 tarihinde alınmıştır.
- . Usanmaz, A. ve Özdemir, N. (2025). Ne eğitimde ne istihdamda olan (NEET) gençler konulu çalışmaların bibliyometrik analizi. *Dicle Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*. 15(29), 191-218. <https://doi.org/10.53092/duiibfd.1601709>
- . Wanqing, Z. ve Mengqiu, L. (2021, May 27). Tired of running in place, young Chinese ‘lie down’. Sixth tone. <https://www.sixthtone.com/news/1007589> adresinden 10.12.2023 tarihinde alınmıştır.
- . Weber, M. (1930/2005). *The protestant ethic and the spirit of capitalism*. Routledge Classics (İlk Basım 1930).
- . Weiqi, Y., Abd Rahim, N., Hoong, B. L. Y. ve Hassim, N. (2023). Sang culture: Exploring the new Chinese youth movement and the way forward. *SEARCH Journal of Media and Communication Research*, 15(3), 67-84. <https://fslmjournals.taylors.edu.my/sang-culture-exploring-the-new-chinese-youth-movement-and-the-way-forward/> adresinden 19.01.2026 tarihinde alınmıştır.
- . Weiqi, Y., Abd Rahim, N., Hoong, B.L.Y. ve Hassim, N. (2024). Sang culture: Social comparisons of generation Z youths in China on social media. *Jurnal Komunikasi: Malaysian Journal of Communication*, 40(1), 248-266. <https://ejournal.ukm.my/mjc/article/view/70809> adresinden 19.01.2026 tarihinde alınmıştır.

- . Yang, P., Tang, L. ve Wang, X. (2015). Diaosi as infrapolitics: Scatological tropes, identity-making and cultural intimacy on China's internet. *Media, Culture ve Society*, 37(2), 197-214. <https://doi.org/10.1177/016344371455579>
- . Yıldız, E. (2016). *Eğitimde ve istihdamda yer almayan gençler (NEET): Avrupa Birliği gençlik garanti programı ve Türkiye için öneriler* [Yayımlanmamış uzmanlık tezi]. ÇSGB, Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü. <https://media.iskur.gov.tr/15666/emre-yildiz.pdf> adresinden 30.05.2025 tarihinde alınmıştır.
- . Yıldız, S. ve Özmenekşe, Y. O. (2022). Kaçınılmaz son: Sessiz istifa. *Al Farabi Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi*, 7(4), 14-24. <https://dergipark.org.tr/pub/farabi/issue/74354/1199208>
- . Yong, R. K. F. ve Kaneko, Y. (2016). Hikikomori, a phenomenon of social withdrawal and isolation in young adults marked by an anomic response to coping difficulties: A qualitative study exploring individual experiences from first-and secondperson perspectives. *Open Journal of Preventive Medicine*, 6(1), 1-20. <https://doi.org/10.4236/ojpm.2016.61001>
- . Yu, J. ve Park, E. (2011, May18). Episode1. Korean family overloaded. <https://www.khan.co.kr/article/201105112139085> adresinden 18.12.2023 tarihinde alınmıştır.
- . Yuan, Y. (2023). Young people's sang culture providing new ideas for the development of education in contemporary China. *BCP Education & Psychology*, 9, 87-92. <https://bcppublication.org/index.php/EP/article/view/4615/4487> adresinden 25.01.2026 tarihinde alınmıştır.
- . Zhang, W. ve Liu, M. (2021). Tired of running in place, young Chinese "lie down". Sixth tone. <https://www.sixthtone.com/news/1007589/tired-of-running-in-place%C2C-young-chinese-lie-down> adresinden 20.04.2025 tarihinde alınmıştır.
- . Zhou, C. (2022). "Lying Flat" and rejecting the rat race the survival anxiety of Chinese youth. *Science Insights*, 41(7), 741-746. <https://doi.org/10.15354/si.22.re101>
- . Zhou, Y. R. (2023). The lying flat movement, global youth and globality: A case of collective reading on Reddit. *Globalizations*, 20(4), 679-695. <https://doi.org/10.1080/14747731.2023.2165377>
- . Zhu, Y. ve Peng, J. (2024). From diaosi to sang to tangping: The Chinese DST youth subculture online. *Global Storytelling: Journal of Digital and Moving Images*, 3(2), 13-38. <https://doi.org/10.3998/gi.5304>